

کتاب «وجوه تمایز مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» روانه بازار نشر شد

کتاب «وجوه تمایز مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» اثر مرتضی یوسفی راد است که در پژوهشگاه علوم و اندیشه سیاسی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه و منتشر شده است.

کتاب «وجوه تمایز مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» اثر مرتضی یوسفی راد است که در پژوهشگاه علوم و اندیشه سیاسی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه و منتشر شده است.

به گزارش خبرنگار مهر، کتاب «وجوه تمایز مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» اثر مرتضی یوسفی راد است که در پژوهشگاه علوم و اندیشه سیاسی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی تهیه و به همت نشر این پژوهشگاه در ۲۶۲ صفحه به چاپ رسید.

مکاتب سیاسی اسلامی و فلاسفه آن به نحو سلیبی و ایجابی با محیط فکری - فرهنگی و سیاسی - اجتماعی خود ارتباط برقرار نموده و در مسئله ذهنی خود از آنها متأثر بوده اند و متناسب با نوع مسائل زمانه خود با محیط بیرون تعاملات مستقیم و غیر مستقیم داشته و به ازای نوع اقتضانات محیط بیرونی و به میزان تأثیرپذیری از مبانی دینی و از مکاتب فلسفی پیشین (فلسفه یونانی و نوافلاطونی و ایران قدیم و مشرق زمین و...) ماهیت متفاوت یافته و از یکدیگر متمایز شده اند.

در این اثر نشان داده شده است که در حوزه عمل و زندگی سیاسی می توان از مکاتب چهارگانه فلسفه سیاسی اسلامی (فلسفه سیاسی مشاء، فلسفه سیاسی اشراق، فلسفه سیاسی تقریبی، و فلسفه سیاسی متعالیه) سخن گفت. البته در حوزه نظر مکاتبه شکل گرفته شامل مکاتب سه گانه فلسفه مشاء، فلسفه اشراق و فلسفه متعالیه هستند.

ساختار اثر

این کتاب در چهار فصل تألیف شده است؛ فصل اول با عنوان «مشترکات مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» به بیان مشترکات معرفت شناسانه و روشی (منشأ، منابع و انواع معرفت ها و رویکردهای معرفتی در فهم هستی و انسان) پرداخته و مشترکات هستی شناسانه (اصل هستی بخشی حق تعالی و عوالم هستی و کیفیت ارتباط آنها) و مشترکات انسان شناسانه (مدنیت طبیعی انسان و اصل اراده و اختیار انسان) را مورد بررسی قرار داده و مشترکات در مسائل (سیاست فاضله، سعادت، اعتدال و عدالت) را مورد تأکید قرار داده است.

فصل دوم با عنوان «تمایزات محیطی مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» به رشته تحریر در آمده و در آن نویسنده زمینه های تاریخی مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی از جمله زمینه های داخلی جهان اسلام نقش شرایط و موانع بیرونی و حوادث و اوضاع فکری - فرهنگی اعصار و قرون گوناگون را مورد بررسی قرار داده است.

«تمایزات مبنایی مکاتب سه گانه» عنوان سومین فصل از کتاب حاضر است که در آن نویسنده تمایزات معرفت شناسانه (چیستی معرفت و مکاتب و تمایز منابع معرفت شناسانه) و تمایزات روش شناسانه (روش عقلی، روش شهودی / ذوقی / دلی و روش ممزوج برهانی کلامی استنادی صدرایی) را بیان کرده، تمایزات هستی شناسانه (هستی شناسی مشایی، اشراقی و حکمت متعالیه) را شرح داده و تمایزات انسان شناسانه؛ کمال نفس و دیدگاه ها (مشاء و فضائل چهارگانه، حکمت اشراق و کمال انسان، حکمت متعالیه و کمال انسان و فلاسفه تقریبی و کمال انسان) را مورد تأکید قرار داده است.

نویسنده در چهارمین و آخرین فصل این کتاب که با عنوان «تمایزات مکاتب فلسفه سیاسی اسلامی» تألیف شده، در مسائلی به بیان نبی و نبوت، ریاست و حکمرانی نبی و انسان کامل پرداخته و سعادت، اعتدال و فضیلت را مورد بررسی قرار داده و شریعت / قانون و محبت را به رشته تحریر درآورده است.

اصل هستی بخشی حق تعالی

طبق این اصل، خداوند هم خالق هستی بوده و هم استمرار هستی از آن اوست و به عبارتی هستی فیض وجود خداوند است. فلاسفه اسلامی معتقدند هستی فیض وجود حق تعالی است و ضروری است انسان در زندگی خود از این فیض بهره برد و نیازمند آن است که در تدبیر امور اختیاری حیات سیاسی از الگوی حاکمیت الهی بر کائنات در عالم زمینی بهره گیری کند.

حق تعالی از یک سو ائتلاف و ارتباط و انتظام میان موجودات به حسب مرتبه وجودی آنها ایجاد کرده و خود مبدأ وحدت آنهاست و از سوی دیگر به حسب اختلاف در مرتبه وجودی آنها، موجودات متفاوت اند؛ به طوری که موجوداتی که در آنها کون و فساد راه ندارد (عقول و اجسام فلکی)، نسبت به آنها که کون و فساد دارند، تقدم شرفی و رتبی دارند.